Íslenska 10. bekkur
Námsáætlun námsárið 2026 - 2027
Unnið verður með hæfniviðmið aðalnámskrár grunnskóla (2024)

Ölduselsskóli

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
24. ágúst - 29. september	***Korku saga***	Krossapróf 1 Krossapróf 2 Krossapróf 3 Lokapróf Áætlað að lesa um 100 blaðsíður á viku - heima og í skólanum Myndasögugerð-paraverkefni	lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir (krossapróf 1-3, lokapróf) lesið og skilið texta frá fyrri tímum, áttað sig á því að þeir mótist af sögulegu samhengi og borið saman við eigin samtíð (krossapróf 1-3, lokapróf) skilið og fjallað um fjölbreytta texta, greint þá og borið saman á margvíslegan hátt og lagt rökstutt og gagnrýnið mat á inntak þeirra og eiginleika (lokapróf) miðlað þekkingu sinni og reynslu, tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim með fjölbreyttum leiðum (lokapróf) beitt ríkulegu tungutaki, fjölbreyttum orðaforða og málsniði í texta eftir því hver tilgangur skrifanna er, fyrir hvaða viðtakendur er skrifað og hvaða birtingarform er valið samið fjölbreyttan texta til að tjá hugmyndir, skoðanir, reynslu og sköpunarkraft, metið og endurbætt með hliðsjón af gagnrýni og hjálpargögnum haft vald á ólíkum leiðum til að miðla rituðu máli og getur valið þá leið sem hentar tilgangi og lesendum áttað sig á og beitt sköpunarmætti tungumálsins og nýtt það m.a. við ritun, tal, nýyrðasmíð, í orðaleikjum og skáldskap skrifað texta þar sem efnisatriðum er skipað í röklegt samhengi, góður þráður er á milli efnisgreina og kaflaskipting er skýr	*Korku saga* eftir Vilborgu Davíðsdóttur

Skipulagsdagur 30. september Fjölgreindarleikar 1. - 2. október

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
5. -13. okt.	**Textategundir**	Ritunarverkefni	valið og lesið sér til gagns og ánægju fjölbreytta texta, unnið með efni þeirra á fjölbreyttan hátt og miðlað til annarra haft vald á ólíkum leiðum til að miðla rituðu máli og getur valið þá leið sem hentar tilgangi og lesendum beitt ríkulegu tungutaki, fjölbreyttum orðaforða og málsniði í texta eftir því hver tilgangur skrifanna er, fyrir hvaða viðtakendur er skrifað og hvaða birtingarform er valið samið fjölbreyttan texta til að tjá hugmyndir, skoðanir, reynslu og sköpunarkraft, metið og endurbætt með hliðsjón af gagnrýni og hjálpargögnum beitt fleygum orðum, algengum orðtökum, málsháttum og föstum orðasamböndum í máli sínu nýtt fjölbreytt hjálpartæki til að afla sér upplýsinga um tungumálið og styðja við notkun þess	

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
14. - 16. okt.	**Stafsetning**	Innlögn á reglum Stafsetningarpróf 1	beitt helstu atriðum stafsetningar og greinarmerkjasetningar og notað til þess reglur um réttritun og önnur hjálpartæki	Finnbjörg https://vefir.mms.is/flettibaekur/namsefni/Finnbjorg/44/

Dags.	Viðfangsefni	Nánar
19. - 28. okt.	**Rannsóknar-áætlun**	Innlögn á rökfærsluritgerð. Val á efni og rökum, heimildaleit og skráning. Skil á rannsóknaráætlun 12. nóvember.

Nemenda- og foreldraviðtöl 20. október Vetrarleyfi 22., 23. og 27. október

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
29. okt.	**Upplestur**	Próf	lesið fjölbreytta texta af öryggi, í góðu flæði og í viðeigandi hendingum og með tjáningu í samræmi við aðstæður hverju sinni, valið og beitt fjölbreyttum lestraraðferðum sem hæfa tilgangi og viðfangsefni hverju sinni.	

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
2. - 13. nóv.	**Bragfræði, myndmál og stílbrögð**	Próf	beitt algengum hugtökum í bókmenntafræði við greiningu og umfjöllun um fjölbreyttar bókmenntir frá ýmsum tímum notað algeng bókmenntahugtök í umfjöllun um bundið mál og óbundið og lesið og túlkað fjölbreytt ljóð frá ýmsum tímum	Hefti frá kennara Bragfræði, rafbók http, s://vefir.mms.is/flettibaekur/namsefni/bragfraedi/ Hugfinnur, rafbók https://vefir.mms.is/flettibaekur/namsefni/hugfinnur/

Vinadagur 9. nóvember

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
16. nóv. - 16. des.	***Gatið***	Próf 1 og 2 Kvikmyndaverkefni Skil 15. desember	flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með viðeigandi talhraða, tónfalli, áherslum og fasi, valið og beitt fjölbreyttum lestraraðferðum sem hæfa tilgangi og viðfangsefni hverju sinni, beitt ríkulegum orðaforða, fyrri þekkingu og reynslu til að mynda samhengi og skilning í lestri og notað fjölbreyttar aðferðir til að efla orðaforða sinn flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með viðeigandi talhraða, tónfalli, áherslum og fasi haft vald á ólíkum leiðum til að miðla rituðu máli og getur valið þá leið sem hentar tilgangi og lesendum áttað sig á fjölbreyttum tilbrigðum í orðaforða og málnotkun og beitt mismunandi málsniði eftir efni og tilefni í ræðu og riti áttað sig á og beitt sköpunarmætti tungumálsins og nýtt það m.a. við ritun, tal, nýyrðasmíð, í orðaleikjum og skáldskap	*Gatið* eftir Yrsu Sigurðardóttur Kennslumyndbönd https://vefir.mms.is/margmidlun/kvikmyndagerd/

Skipulagsdagur 20. nóvember Desemberþema 27. nóvember Jólaþorp 17. desember Jólaskemmtun 18. desember Jólaleyfi 21. desember - 4. Janúar

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
5. - 29. jan.	***Gísla saga Súrssonar***	Próf	horft á, hlustað og tekið eftir upplýsingum í fjölbreyttu efni og greint og miðlað innihaldi þess á gagnrýninn hátt skilið og fjallað um fjölbreytta texta, greint þá og borið saman á margvíslegan hátt og lagt rökstutt og gagnrýnið mat á inntak þeirra og eiginleika lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir beitt algengum hugtökum í bókmenntafræði við greiningu og umfjöllun um fjölbreyttar bókmenntir frá ýmsum tímum lesið og skilið texta frá fyrri tímum, áttað sig á því að þeir mótist af sögulegu samhengi og borið saman við eigin samtíð	*Gísla saga* Rafbók https://mms.is/namsefni/gisla-saga-rafbok Hljóðbók https://mms.is/namsefni/gisla-saga-hljodbok
		Útlaginn - áhorfsverkefni	miðlað þekkingu sinni og reynslu, tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim með fjölbreyttum leiðum horft á, hlustað og tekið eftir upplýsingum í fjölbreyttu efni og greint og miðlað innihaldi þess á gagnrýninn hátt nýtt sér fjölbreytta hljóð- og myndmiðla til upplýsingar og afþreyingar og tekið afstöðu til þess sem þar er birt	Kvikmyndin Útlaginn https://mms.is/namsefni/utlaginn-fraedslumynd Hægt að horfa á neti í skóla

Skipulagsdagur 11. janúar

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
1. - 26. feb.	**Rökfærsluritgerð** Skil 5. mars	Lokaritgerð byggð á heimildum	**Íslenska** skilið og fjallað um fjölbreytta texta, greint þá og borið saman á margvíslegan hátt og lagt rökstutt og gagnrýnið mat á inntak þeirra og eiginleika beitt ríkulegu tungutaki, fjölbreyttum orðaforða og málsniði í texta eftir því hver tilgangur skrifanna er, fyrir hvaða viðtakendur er skrifað og hvaða birtingarform er valið samið fjölbreyttan texta til að tjá hugmyndir, skoðanir, reynslu og sköpunarkraft, metið og endurbætt með hliðsjón af gagnrýni og hjálpargögnum	APA-vefur ritvers https://ritver.hi.is/is/apa

			haft vald á ólíkum leiðum til að miðla rituðu máli og getur valið þá leið sem hentar tilgangi og lesendum skrifað texta þar sem efnisatriðum er skipað í röklegt samhengi, góður þráður er á milli efnisgreina og kaflaskipting er skýr áttað sig á fjölbreyttum tilbrigðum í orðaforða og málnotkun og beitt mismunandi málsniði eftir efni og tilefni í ræðu og riti beitt fleygum orðum, algengum orðtökum, málsháttum og föstum orðasamböndum í máli sínu, **Upplýsinga- og tæknimennt** nýtt ólíka miðla á fjölbreyttan hátt til að afla, greina og miðla upplýsingum og skoðunum valið viðeigandi heimildir og sett upplýsingar fram með ólíkum hætti eftir því sem við á hverju sinni á siðferðilega ábyrgan hátt unnið með fjölbreyttar heimildir og metið áreiðanleika þeirra, virt höfundarétt og almennt siðferði í heimildavinnu og sett fram heimildaskrá samkvæmt viðurkenndum aðferðum **Lykilhæfni** rökrætt álitamál frá ólíkum sjónarhornum	

Nemenda- og foreldraviðtöl 2. febrúar Öskudagur 10. febrúar Vetrarleyfi 22. - 23. febrúar

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
1. mars - 8. apríl	**Málfræði**	Einkenni orðflokka Setningafræði Orðmyndunarfræði Lokapróf í málfræði	beitt málfræðiþekkingu sinni í umræðu um tungumálið, þróun og einkenni þess og nýtt hana í eigin málnotkun áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra	Gagnvirkar æfingar https://www1.mms.is/malid/

Þemadagar 17. -18. mars Opinn foreldradagur 19. mars Páskaleyfi 22. – 29. mars

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
12. -21. apríl	**Skapandi skrif**	Reynslusaga	haft vald á ólíkum leiðum til að miðla rituðu máli og getur valið þá leið sem hentar tilgangi og lesendum skrifað texta þar sem efnisatriðum er skipað í röklegt samhengi, góður þráður er á milli efnisgreina og kaflaskipting er skýr beitt ríkulegu tungutaki, fjölbreyttum orðaforða og málsniði í texta eftir því hver tilgangur skrifanna er, fyrir hvaða viðtakendur er skrifað og hvaða birtingarform er valið samið fjölbreyttan texta til að tjá hugmyndir, skoðanir, reynslu og sköpunarkraft, metið og endurbætt með hliðsjón af gagnrýni og hjálpargögnum beitt fleygum orðum, algengum orðtökum, málsháttum og föstum orðasamböndum í máli sínu	www.malid.is https://bin.arnastofnun.is/ https://snara.is/ https://greynir.is/analysis https://tilvitnun.is/leit-i-islenskum-ordum

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
26. – 28. apríl	**Greinarmerki**	Próf	beitt helstu atriðum stafsetningar og greinarmerkjasetningar og notað til þess reglur um réttritun og önnur hjálpartæki	

Sumardagurinn fyrsti 22. apríl Skipulagsdagur 27. apríl

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
29. apríl – 4. maí	**Stafsetning**	Upprifjun reglum og æfingar Lokapróf í stafsetningu	beitt helstu atriðum stafsetningar og greinarmerkjasetningar og notað til þess reglur um réttritun og önnur hjálpartæki	Finnbjörg https://vefir.mms.is/flettibaekur/namsefni/Finnbjorg/44/

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
5. maí	**Upplestur**	Próf	lesið fjölbreytta texta af öryggi, í góðu flæði og í viðeigandi hendingum og með tjáningu í samræmi við aðstæður hverju sinni, valið og beitt fjölbreyttum lestraraðferðum sem hæfa tilgangi og viðfangsefni hverju sinni.	

Uppstigningardagur 6. maí

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
10. maí	**Lesskilningur**	Krossapróf	skilið og fjallað um fjölbreytta texta, greint þá og borið saman á margvíslegan hátt og lagt rökstutt og gagnrýnið mat á inntak þeirra og eiginleika lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir	

Dags.	Viðfangsefni	Nánar	Hæfniviðmið	Námsgögn
11.-12 maí	**Framsagnar-verkefni**	Flutningur á skapandi skrifum	flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með viðeigandi talhraða, tónfalli, áherslum og fasi miðlað þekkingu sinni og reynslu, tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim með fjölbreyttum leiðum lesið fjölbreytta texta af öryggi, í góðu flæði og í viðeigandi hendingum og með tjáningu í samræmi við aðstæður hverju sinni	

Dags.	Viðfangsefni	Nánar
13. maí – 1. júní	**Valverkefni** Tímasetningar -endurtektarpróf	Nemendur velja hæfniviðmið, hanna verkefni eða taka próf og skila til mats. Verkefnin eru eingöngu til hækkunar. Málfræði 28. maí Stafsetning 31. maí Lesskilningur 2. júní Síðasti dagur til að skila ritunarverkefnum er 29. maí

Annar í hvítasunnu 17. maí Skipulagsdagur 27. maí

Dags.	Viðfangsefni
1.- 3. júní	**Uppsóp, árbók og lokaeinkunnum skilað munnlega**

Vordagar 7. og 8. júní Útskrift 10. bekkjar 9. júní

Matsviðmið fyrir 10. bekk. *Bókstafseinkunnum gæti verið skipt út.

A

Nemandi getur flutt mál sitt **mjög skýrt** og **áheyrilega** með viðeigandi talhraða, tónfalli og fasi og tjáð hugmyndir sínar og skoðanir með fjölbreyttum leiðum. Hlustað á talað mál og nýtt sér á **sjálfstæðan hátt** fjölbreytta hljóð- og myndmiðla til upplýsingar og afþreyingar, tekið **gagnrýna** afstöðu til þess sem þar er birt og miðlað innihaldi þess af **öryggi**.

Lesið **margvíslega** texta af **miklu öryggi** og í **mjög góðu** flæði með aðferðum sem hæfa tilefni og aðstæðum. Lagt **gott** mat á og glöggvað sig **mjög vel** á tengslum efnisatriða og beitt **ríkulegum** orðaforða, þekkingu og reynslu af **sjálfstæði** til að mynda samhengi.

Lesið, túlkað, metið og fjallað af **öryggi** um **fjölbreyttar** bókmenntir og beitt hugtökum í bókmenntafræði í **greinandi** umfjöllun um þær. Lesið af **öryggi** og **góðum skilningi** texta frá fyrri tímum, áttað sig á sögulegu samhengi þeirra og borið saman við eigin samtíð á **sjálfstæðan** hátt.

Lesið og fjallað um **fjölbreytt** ljóð frá ýmsum tímum á **gagnrýninn** hátt.

Beitt af **öryggi góðum** vinnubrögðum við ritun og hefur gott vald á **margvíslegum** ólíkum leiðum til að miðla rituðu máli. Skipað efnisatriðum í **mjög gott** samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar á **mjög skýran** hátt og valið af **sjálfstæði** textategund sem hæfir viðkomandi verki, m.a. í skapandi ritun. Beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu af **öryggi**.

Beitt **mjög vel** og af **öryggi** þekkingu sinni á málfræði í umræðu um tungumálið, einkenni þess og margbreytileika og beitt því á **fjölbreyttan** og **skapandi** hátt í ræðu og riti. Áttað sig **mjög vel** á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér **góða grein** fyrir hlutverki þeirra. Nýtt sér af **sjálfstæði fjölbreytt** hjálpartæki til að styðja við málnotkun sína.

B

Nemandi getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með viðeigandi talhraða, tónfalli og fasi og tjáð hugmyndir sínar og skoðanir með fjölbreyttum leiðum. Hlustað á talað mál og nýtt sér fjölbreytta hljóð- og myndmiðla til upplýsingar og afþreyingar, tekið afstöðu til þess sem þar er birt og miðlað innihaldi þess.

Lesið margvíslega texta af öryggi og í góðu flæði með aðferðum sem hæfa tilefni og aðstæðum. Lagt mat á og glöggvað sig á tengslum efnisatriða og beitt ríkulegum orðaforða, þekkingu og reynslu til að mynda samhengi.

Lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar bókmenntir og beitt algengum hugtökum í bókmenntafræði í umfjöllun um þær. Lesið og skilið texta frá fyrri tímum, áttað sig á sögulegu samhengi þeirra og borið saman við eigin samtíð. Lesið og fjallað um fjölbreytt ljóð frá ýmsum tímum.

Beitt skipulegum og góðum vinnubrögðum við ritun og hefur á valdi sínu ólíkar leiðir til að miðla rituðu máli. Skipað efnisatriðum í samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar á skýran hátt og valið textategund og málsnið sem hæfir viðkomandi verki, m.a. í skapandi ritun. Beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu af nokkru öryggi.

Beitt þekkingu sinni á málfræði í umræðu um tungumálið, einkenni þess og margbreytileika og beitt því á fjölbreyttan hátt í ræðu og riti. Áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra. Nýtt sér fjölbreytt hjálpartæki til að styðja við málnotkun sína.

C

Nemandi getur flutt mál sitt **nokkuð skýrt** og **áheyrilega** með viðeigandi talhraða, tónfalli og fasi og tjáð hugmyndir sínar og skoðanir að **einhverju leyti**. Hlustað á talað mál og nýtt sér hljóð- og myndmiðla til upplýsingar og afþreyingar, greint frá skoðun sinni á því sem þar er birt og miðlað innihaldi þess **sæmilega**.

Lesið **margvíslega** texta af **nokkru öryggi** og í **sæmilegu flæði** með aðferðum sem hæfa tilefni og aðstæðum. Að **einhverju leyti** lagt mat á og glöggvað sig á tengslum efnisatriða og beitt orðaforða, þekkingu og reynslu til að mynda samhengi.

Lesið og fjallað um **fjölbreyttar** bókmenntir, túlkað þær og metið að **einhverju leyti** og beitt **einföldum** hugtökum í bókmenntafræði í umfjöllun um þær. Lesið og skilið með **sæmilegu** móti texta frá fyrri tímum, áttað sig að **nokkru leyti** á sögulegu samhengi þeirra og borið saman við eigin samtíð. Lesið ljóð og fjallað um þau.

Beitt að **vissu marki góðum** vinnubrögðum við ritun og hefur **sæmilegt** vald á ólíkum leiðum til að miðla rituðu máli. Skipað efnisatriðum í **sæmilegt** samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar á **nokkuð skýran hátt** og valið textategund sem hæfir viðkomandi verki, m.a. í skapandi ritun. Beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu að **nokkru leyti**.

Beitt **sæmilega** þekkingu sinni á málfræði í umræðu um tungumálið, einkenni þess og margbreytileika og beitt því á **nokkuð fjölbreyttan** hátt í ræðu og riti. Áttað sig að **nokkru leyti** á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér að **einhverju leyti** grein fyrir hlutverki þeirra. Nýtt sér hjálpartæki til að styðja við málnotkun sína.